

WINCENTY KOROTYŃSKI

**Dzień pierwszy
wiosny**

WINCENTY KOROTYŃSKI

CZEM CHATA BOGATA, TEM RADA

Dzień pierwszy wiosny

Zawiośniało wiele mało,
Słońko w górę pnie się,
Po spadlinie woda płynie,
Taje śnieg na strzesie¹.

Wiosna

Z brzaskiem dzionka pieśń skowronka
Rozwesela ludzi —
Och! na gody do swobody
Bóg przyrodę budzi!

Kmieć wesoły, na swe woły
Jarzmo² naporządza;
W każdym łonie ogniem płonie
Jakaś nowa żądza.

Smutny stoję!... Serce moje,
Przec³ nie bijesz głośniej?
Czyż się w tobie, jakby w grobie,
Nigdy nie zawiośni?

Smutek

Wspomnieć miło, co to było
Onegdajszej wiosny!
Człek był inny, tak dziecinny,
Pusty, tak radosny!

Tak śpiewaniem, tak kochaniem
Wszystkie czucia brzmiały,
Że w ramiona, że do łona
Tuliłby świat cały!

Toż z zapalem wzrok mój siałem
W siedziby aniołów;
Dziś się głowa w dłonie chowa,
Ciężka jakby ołów.

Toż piosneczka skowroneczka
Szczęściem pierś zaludni;
Dziś szeleści smutne wieści
Jak w bezwodnej studni.

¹na strzesie — dziś popr. forma Msc.lp: na strzesze. [przypis edytorski]

²jarzmo — uprzęż do orki. [przypis edytorski]

³przec³ (daw.) — dlaczego. [przypis edytorski]

Toż szalony, na przegony⁴
Z wiatrami biegałem;
Dziś się sunę, jakbym trunę⁵
Wiódł z ojcowskim ciałem.

Prawda, zima srogo trzyma
Aż — od Listopada;
Ziemia cała skamieniała,
Jak trup sina, błada.

Lecz... czyż przecie wszystko w świecie
Mróz tak ścina, suszy,
Że wyniszcza nawet zgliszcza
Świątych uczuć duszy? ...

Cudów dzieło!... Coś mignęło,
Jakiś ptaszę wieszczce:
„To nie cuda, to ułuda,
To nie wiosna jeszcze!

Proroctwo

To nie ona upragniona
„Liczko swe odsłania:
To przedwieśnie⁶ — ona wskrześnie
W sam dzień zmartwychwstania!”

Dni pustoty, śnie mój złoty,
Więc mi powróćcie,
Gdy w naturze przejdą burze
Wskrześnie nowe życie?

Więc mi wróci dawne czucie,
Co pogardza znoje,
Dawna wiara, rzewność stara
I kochanie moje?

I myśl łódka, wesolutka
Wyrwie się mieliznie,
Z objęć burzy się wynurzy
Falom się wyśliźnie?!

Wolaż *Boża!* — u podnoża
Twego, o *Jehowo!*
Smutną moję gęśl nastroję
Na piosenkę nową.

Bóg, Śpiew

I rozgłośnie młodej wiosnie
Piosnka ma wybuja,
Z ludźmi społy⁷ i z anioły,
Pod takt: Alleluja!

⁴na przegony — na wyścigi. [przypis edytorski]

⁵truna — dziś: trumna. [przypis edytorski]

⁶przedwieśnie — dziś popr.: przedwiosnie. [przypis edytorski]

⁷społy (daw.) — wspólnie. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/korotyński-czem-chata-bogata-tem-rada-dzien-pierwszy-wiosny>

Tekst opracowany na podstawie: Wincenty Korotyński, Czema chata bogata, tem rada. Kilka poezyj Wincentego Korotyńskiego, nakł. J. Krasnosielski Księgarz, Wilno 1857.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska. Utwór powstał w ramach konkursu "Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013", realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie "Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013". Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Paulina Choromańska, Paweł Koziół.

Okładka na podstawie: [paparutzi@Flickr](https://www.flickr.com/photos/paparutzi/), CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając zbiórkę na stronie wolnelektury.pl.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).